

HERKES İÇİN JEOPOLİTİK, ERDEM YAYINLARI: İSTANBUL (F. Büşra SÜVERDEM, Çev.)

KİTAP TANITIMI

Arş. Gör. Mehmet KÖLE

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü

Doç. Dr. Pascal Boniface, Herkes için Jeopolitik, Erdem Yayınları

Dünyada ve ülkemizde, özellikle televizyon ekranlarında ve gazete sütunlarında dillerden düşmeyen *jeopolitik* terimi, terim olarak ortaya atılmadan önce bile adı konulmasa dahi, Aristo'dan bu yana üzerinde kafa yorulan bir olgudur. Terime etimolojik olarak bakıldığında coğrafya kelimesinin kısaltılması olan "géo" ve "politique" kelimelerinden türetilmiştir; yani coğrafya ve siyasanın bir birleşimi, başka bir deyişle coğrafyanın siyasallaşmasıdır. Bir siyasadan bahsedildiği zaman ise zorunlu olarak bir iktidar, güç mücadelesi söz konusu demektir ki coğrafya ve siyasa arasında varolan ilişki sade bir ilişkiden ziyade girift bir ilişki sunmaktadır bizlere. Bu girift ilişki ise iki alan arasında kalan, başka bir deyişle beşerî her türlü olgu ve fenomenler dizisini, kamu politikalarından spor müsabakalarına kadar uzanan geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Coğrafyanın siyasallaşması yalnızca siyasî sınırların belirlenmesi anlamına gelmez; coğrafyanın siyasallaşmasının sonuçlarından yalnızca birisidir siyasî sınırlar. Coğrafyanın siyasallaşması o coğrafya ve iklimin yarattığı toplumsal iklimin farklı coğrafya ve toplumsal iklimlerle ilişkiler gözetilerek düzenlenmesi ve yönetimidir aynı zamanda. Heterojen bir coğrafya o coğrafyada yaşayan insanlar açısından bir heterojenliğe sebep olabilir ve heterojen bir siyaset anlayışını gerekli kılabilir ki siyasetçiler de bu farklılık temelinde konum almak ve ona göre siyaset üretmek zorunda kalabilirler. Bu minvalde üretilen siyasa ise kendi payına coğrafi siyasal alanı belirleyecek ve düzenleyecek denli genişleyebilir. Bu genişleme ise yalnızca siyasal sınırların belirlenmesi anlamına gelmez.

Coğrafyadan temel alan bir siyasa, belirli bir coğrafi siyasal alan içindeki her türlü fenomeni düzenleme ve yönetim görevini üstlenir; coğrafya bu nedenle hem siyaseti düzenleyen hem de bu siyasete tabi olan için kadedir.

Bu düzenleme devletlerin devletlerle olan ilişkilerinden bir devletin kendi içindeki her türlü güç ve iktidar ilişkilerinin düzenlemesine kadar uzanır. Bu nedenle *jeopolitik* terimi coğrafya ve siyaseti hem haricî hem de dâhilî düzlemde tüm olgu ve fenomenleri kapsayan bir terimdir ve bu nedenle de farklı disiplinleri kendi çatısı altında toplayan bir bilim dalıdır.

Pascal Boniface'ın *Herkes İçin Jeopolitik* kitabı da coğrafya ve siyaset arasında varolan bütün ilişkileri geniş bir yelpazede incelemektedir: *Jeopolitik* terimini klasik tanımlarından yola çıkarak belirli bir çerçeveye oturtuktan, başka bir deyişle klasik tanımlardan yola çıkarak rafine bir *jeopolitik* tanımına yerleştirdikten sonra günümüz jeopolitik sorunların neler olduğu ve bu sorunların nasıl bir muhtevaya sahip olduğu temel başlıklar halinde sunulmuş ve bu sorunlar ve bu sorunların sebep olduğu krizler yine başlıklar halinde somutlaştırılarak örneklendirilmiş ve günümüzün girift dünyası jeopolitik açıdan anlamlandırılmaya çalışılmıştır.